

**R. P. Sebastiani Izquierdo Alcarazensis Societ. Iesv Regii
Senatus S. Inquisitionis Hispaniarum Qualificatoris, Et
Olim Complviti Sacrae Theologiae Professoris. Opus
Theologicum, iuxta atque ...**

Vbi De Essentia Et Attribvtis Divinis Vbertim Dissertivt ...

Izquierdo, Sebastián

Romae, 1670

Quæst. 6. An Deus vnum, & idem obiectum velle possit secundum vnam
formalitem, & non secundum aliam. Vel secundum vnam bonitatem, &
non secundum aliam.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77011](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77011)

QVAESTIO VI.

*An Deus vnum, & idem obiectum velle possit
secundum vnam formalitatem,
& non secundum aliam.
Vel secundum vnam
bonitatem, & non se-
cundum a-
liam.*

157 **D**E hac quaestione nihil video apud Auctores ex professo discussum. Qui consent cognitionem abstractiuam, quæ tangat vnam formalitatem, & non aliam, Deo non repugnare; consequenter censebunt idem de amore pariter abstractiuo. Adhuc tamen apud eos manebit difficile, an, supposita cognitione intuitiua proponente voluntati simplex, & indiuisum obiectum, possit voluntas nihilominus per se immediatè in illo formalitates partiri, amando vnam, & non alteram. Ceterùm, quia mihi plusquam certa est sententia comunior, quæ a cognitionibus diuinis procul has præcisiones relegat. De qua egi in Pharo Scient. disput. 13. quæst. 11. & rursus supra disput. 24. quæst. 1. & 2. Eà supposita duntaxat, est mihi decidenda quaestio.

Propositio 1.

158 **D**eus nullatenus potest velle vnam formalitatem, & non alteram realiter identificatam cum illà.

Hac propositio per eadem argumenta probanda venit, per quæ est probatum locis citatis, non posse Deum cognoscere vnam formalitatem sine alià. E quibus illud est potissimum. Quia, si Deus per actum intellectus, aut voluntatis immediatè, uti debet, tangeret vnam, & non aliam formalitatem, idem omnino reuerà tangeret, & non tangeret. Quod est contradictio. Quia vna formalitas, & alia idem omnino sunt reipsa, ut supponimus. Similiter, si vna formalitas, & non alia moueret ad sui cognitionem, vel amorem, idem moueret, & non moueret. Daretur insuper in Deo cognitio, volitione ex suo genere valde imperfecta, qualis est, quæ vnam formalitatem, & non aliam attingit. Aliæque huius modi sequerentur contradictiones, & incommoda, prout locis citatis videri potest. Quæ modo sat sit indicasse pro stabiliendâ veritate propositionis data.

159 **E**x qua grauior insurgit difficultas circa secundam quaestionis partem. Quia diuersæ bonitates eiusdem entis plus quàm formaliter, seu per rationem nostram non videntur distingui. Cùm tamen aliunde non videatur posse negati, voluntatem diuinam ab vnâ bonitate, & non ab alijs eiusdem entis moueri posse, vt in illud per volitionem feratur, quemadmodùm læpælapius mouetur nostra. Quis enim neget posse Deum velle efficaciter ignem producere, non quia ille in se est absolutè bonus, non quia est utilis ad comburendum, sed præcisè, quia utilis est ad il-

luminandû, adeo, vt hæc utilitas præcisè sit adæquatam motuum volitionis diuinæ? Aut quis credat, non posse Deum desiderare, vt simus sancti, præcisè quia nostra sanctitas ipsi est honorifica; non verò itidem quia nobis est decens, & honesta, vtilisque ad merendam gloriam? Ecce difficultatem. Cui occorro per sequentes propositiones.

Propositio 2.

160 **Q**uoties bonitates eiusdem entis aut sunt denominationes extrinsecæ, vel semiextrinsecæ completa per connotata distincta in suo conceptu reali, aut sunt relationes transcendentales distinctos terminos respicientes iuxta doctrinam præcedentis quaestionis, benè potest diuina voluntas ab vnâ, & non ab aliâ moueri, in vnamque, & non in aliam ferri per volitionem.

In primo enim casu eiusmodi bonitates ex connotato sunt distinctæ realiter, distinctasque amabilitates sortiuntur, quantumuis sint idem quoad id, quod in recto præ se ferunt. Vnde nihil verat, vnam, & non aliam mouere efficaciter ad sui amorem, & illà non amatâ, amari. Quemadmodum enim Deus entitatem A cognoscit, vt subest entitati B; quin eam per talem cognitionem cognoscat vt subest entitati C iuxta dicta supra disput. 23. quæst. 4. proposit. 3. sapèque aliàs: eo quòd A, vt connotat B, diuersam veritatem, seu cognoscibilitatem habet ab eâ, quam habet, vt connotat C. Sic potest Deus amare entitatem A vt connotantem entitatem B; quin amet per talem amorem illam vt connotantem entitatem C. Quia entitas A sub connotatis diuersis, diuersas bonitates, atque amabilitates sortitur, uti præcedente quaestione explicatum est.

161 **I**n secundo verò casu, licet bonitates eiusdem entis adæquatè sint idem quoad totum, quod dicunt intrinsecum, hoc tamen ipso, quòd terminos respiciunt distinctos, ad diuersos actus mouere possunt, per eosque amari: quadamtenus que subinde vna earum, & non alia, per actum sibi respondentem amari potest; non quidem ita, vt talis actus attingat vnam formalitatem, & non aliam eiusdem entis; sed ita, vt attingat ens totum respectiue ad vnum terminum, & non respectiue ad alium, coque solum iure vnam eius bonitatem, & non aliam dicatur attingere iuxta dicenda in simili propositione sequenti.

162 **H**inc patet, qua ratione Deus absque vllâ obiectiua præcisione formalitatum possit amare quodlibet ens vt vile ad vnum finem; quin illud amet propterea vt vile ad alium. Tum etiam qua ratione possit quoduis ens velle vt bonum vni subiecto; quin velit ipsum vt bonum alteri, cui etiam bonum est; idque quocunque genere bonitatis relate vtrique sit bonum. Patet etiam, quomodo Deus idem ens alicui subiecto velle possit vt bonum vno genere bonitatis; quin velit illud eidem subiecto vt bonum alio genere; quando huiusmodi eiusdem entis bonitates diuersa connotata concernunt, siue respiciunt a subiecto ipso distincta. Sic potest Deus

ooo velle

velle, vt ego comedam, non quia eius mihi delectabilis est, sed quia est honestus, aut necessarius ad viuendum. In huiusmodi enim, similibusque bonitatibus relatis ad idem subiectum, semper reperiuntur connotata realiter distincta, penes qua illa distinguuntur, & relata ad quae sunt amabiles. Vnde tandem concluditur, ob quamlibet bonitatem relatam earum, quae reperiuntur in eodem ente, tanquam ob adequatum motiuum posse tale ens a Deo amari; quin reliquae etiam relata moueant ad huiusmodi amorem. Quo iure itidem bonitas absoluta nihil connotans sine relatis potest amari a Deo. An vero e contra relata sine absoluta, quam in se inuoluunt, possint, ex sequente propositione innotescere.

Propositio 3.

163

Bonitas qualibet relata quadantenus potest sine absoluta eiusdem entis amari a Deo, ipsumve ad sui amorem mouere citra praecisionem obiectiuam formalitatum, non solum, quando bonitas relata tanquam includens ab inclusio ratione connotati distincti ab absoluta realiter distincta est, sed etiam, quando vndeque est idem cum illa.

Statui supra q. 1. non solum vnum ens esse bonum alteri relatiue, sed etiam vnumquodque sibi. Quo fit, vt huiusmodi bonitas relata, sine quasi relata, qua vnumquodque sibi ipsi est bonum, vndeque sit identificata realiter cum bonitate absoluta, qua vnumquodque in se bonum est. Vnde rursus efficitur, quodlibet ens duobus titulis, siue duobus modis posse a Deo amari; & quatenus illud est in se bonum bonitate absoluta; & quatenus illud est sibi bonum bonitate relata; quod non potest non fieri per actus ex modo tendendi diuersos. Quoniam in bonum absolute voluntas absolute, siue absque comparatione tendit, volendo illud in ipsomet, & propter ipsum, in relatum vero tendit comparatiue volendo illud subiecto, cui bonum est, & propter subiectum. Ex quo praeterea sequitur, quodlibet ens ad sui amorem duobus distinctis modis, siue ad duos distinctos actus mouere, quantum est ex se, secundum duas bonitates praedictas. Vndeque, posse Deum, quando tale ens ab ipso est libere amabile, amare illud vno modo, siue vno actu, & non altero. Quod est, amare illud secundum vnam eiusmodi bonitatem, & non secundum alteram, siue amare in eo quadantenus vnam bonitatem, & non alteram vndeque identificatam cum illa, prout in propositione dicimus. Huiusmodi quippe modus loquendi non denotat, esse aliquid in ente, quod ametur, & aliquid, quod non ametur a Deo; id enim esset obiectiue praescindere; sed integrum ens tali modo amari a Deo, & non altero, quo amari posset, nempe amari vt bonum in se absolute, non comparate vt bonum sibi, vel e conuerso.

164

Quod si, cum bonitas relata adequatè est identificata cum absoluta, sine illa modo explicato citra praecisionem formalitatum potest amari a Deo; multò melius sine eadem amari potest, quando ratione connotati distincti aliqua ratione ab illa distincta est; tamen illam in se inuoluat,

vt euenit, quoties ens in se bonum absolute alteri entis bonum est relatiue. Quo integra nostra propositio probata manet. Ex qua, & ex antecedente palam est, quo pacto Deus quamlibet cuiusvis entis bonitatem sine reliquis eiusdem entis possit amare aliquo actu, quin propterea per talem actum praescindat in ipso ente vnam formalitatem ab alijs. Quod esse prorsus impossibile, in prima propositione statuimus. Quemadmodum autem de bonitatibus relatis ad earum amorem philosophari sumus. Ita pariter de malitijs respectiue ad earum odium philosophandum est.

DISPV TATIO 33.

De obiectis diuinæ voluntatis in speciali.

IN hac disputatione imprimis de obiecto in creato, & infinito diuinæ voluntatis agemus. Postmodum de cæteris obiectis distinctis a Deo tam actualibus, quam possibilibus; tam positivis, quam negatiuis; tam bonis, quam malis.

QVAESTIO I.

Vtrum Deus se totum amet. Et qua ratione.

DEUM se ipsum amare, certum secundum fidem, & lumine naturali conspicuum est. Constat enim ex Scriptura, Concilijs, & Patribus, Deum, se ipsum cognoscendo, & amando, beatum esse. Atque ex amore, seu per amorem, quo Deus se amat, procedere Spiritum sanctum tertiam Sanctissimam, atque indiuiduam Trinitatis personam. Necnon, Deum propter semetipsum cuncta creasse, & consequenter dilexisse. Ex se etiam facis, superque apparet, Deum non posse non se ipsum diligere, utpote summum bonum, & maxime proprium; quandoquidem voluntatem habet; cuius est per amorem ferri in bona amabilia. Nam vt fert axioma receptum ex Arist. lib. 9. Eth. cap. 8. *Amabile bonum, cuiusque autem proprium.*

Quod autem Deus se totum amet, non minus certum est. Tum quia nihil est in Deo, quod non sit infinite amabile. Tum quia diuinus amor aequè ac diuina cognitio nequit ex parte obiecti praescindere iuxta doctrinam datam a nobis supra disp. 32. quaest. 6. Tum denique quia Deus aequè se amore, ac cognitione comprehendere debet. Ad amorem autem comprehensiuum Deiparinde, atque ad comprehensiuam cognitionem, pertinet tangere, quicquid est ipse Deus, iuxta doctrinam de comprehensione receptam ab omnibus, a nobisque traditam tom. 1. disputat. 17. quaest. 5. & 6. Vbi tanquam certum statuimus, Deum posse se ipsum comprehendere. Id quod non solum de comprehensione cognoscitiva de qua ibi egimus, sed etiam de comprehensione volun-